

Medicijnen bij RLS

Onderstaande tabellen geven – in een Nederlandse vertaling - de nieuwe behandelprotocollen weer zoals deze recent door de Internationale Restless Legs Study Group zijn gepubliceerd (www.irlssg.org en www.rls.org).

Waar nodig en/of relevant is de informatie aangepast aan de Nederlandse situatie.

Medicijn	Voordelen	Nadelen
<i>Oraal</i>		
IJzer oraal/ Ijzersulfaat		Maag-darmklachten. Het is vrij moeilijk om de ijzerwaarden hoog genoeg te krijgen om verlichting van de RLS klachten te bereiken.
<i>Per infuus</i>		
Ijzercarboxymaltose (Injectafer)	Zeer effectief	
Ijzerdextrancomplex (Cosmofer)	Zeer effectief	Kan leiden tot lage fosfaatwaarden.
Ferrioxidesaccharaat (Ferracin, Venofer)		Weinig bewijs van effectiviteit; vijf infusies nodig.

Alfa-2 delta liganden	Voordelen	Nadelen
Gabapentin (Neurontin) Pregabalin (Lyrica)	Alfa-2-delta liganden zijn nu de eerste keus medicijnen bij chronische RLS.	Alfa-2-delta liganden kunnen slaperigheid overdag veroorzaken, duizeligheid, instabiliteit en cognitieve problemen, vooral bij ouderen, evenals vocht vasthouden, gewichtstoename, depressie en ademhalingsproblemen.

Dopaminerge middelen	Voordelen	Nadelen
Dopamine precursors <ul style="list-style-type: none"> • Carbidopa/levodopa (Sinemet) • Benserazide/levodopa (Madopar) 	Levodopa kan worden gebruikt als dat eenmalig nodig is, bijvoorbeeld een voor lange vlieg- of autoreis. Levodopa is nuttig bij acute noodzaak omdat het effect sneller is dan dat van de dopaminerge agonisten. Levodopa wordt ook wel gebruikt om de diagnose RLS te bevestigen.	Bij dagelijks of frequent gebruik is het risico op augmentatie hoog De werking is minder wanneer gebruikt met eiwitrijk voedsel. Slaperigheid, slapeloosheid en maag-darmklachten zijn bijwerkingen.
Dopamine receptor agonisten <ul style="list-style-type: none"> • Pramipexol (Sifrol) • Ropinirol (Requip) • Rotigotine (Neupro) 		Dopamine agonisten kunnen misselijkheid en lage bloeddruk veroorzaken. Deze middelen leiden vaak tot augmentatie, en kunnen leiden tot obsessieve compulsieve stoornis (dwangstoornis).

Opioïden	Voordelen	Nadelen
Morfine derivaten: Oxycodon Methadon Buprenorfine Tramadol	Opioïden in lage dagelijkse dosis zijn een effectief alternatief wanneer RLS niet afdoend behandeld kan worden met andere middelen. Opioïden kunnen af en toe maar ook dagelijks worden gebruikt. Ze zijn beschikbaar in snel- en langwerkende vorm.	Opioïden kunnen verstopping, urineretentie, slaperigheid, en cognitieve problemen veroorzaken. Ze kunnen slaapapneu verergeren. Tolerantie en afhankelijkheid bij hogere doseringen of sterkte zijn mogelijk.

Kalmerende middelen voor slapeloosheid	Voordelen	Nadelen
<ul style="list-style-type: none"> • Benzodiazepines (bv temazepam) • Benzodiazepine receptor agonisten (bv zolpidem) • Orrexin receptor antagonist 	Slaapmiddelen zijn zeer effectief voor het verbeteren van de slaap van mensen die 's nachts RLS ervaren. Ze worden meestal in combinatie met andere middelen gebruikt.	<p>Kunnen leiden tot slaperigheid overdag, verstoring van balans/stabiliteit, met name bij ouderen.</p> <p>Voorzichtigheid is geboden bij gelijktijdig gebruik met een opiaat.</p>

Doseringen bij RLS geneesmiddelen

IJzer oraal	Dosering	
Ijzersulfaat	<p>325 mg (60-65 mg elementair ijzer*) 's avonds innemen 1x/dag of om de dag. Innemen met 250 mg vitamine C.</p> <p>* Elementair ijzer is de totale hoeveelheid ijzer in het supplement dat beschikbaar is voor opname door uw lichaam.</p>	

IJzer infuus	Startdosering	Maximale dosering
Ijzercarboxymaltose (Injectafer)	1400 mg of 2x 750 mg om de twee weken	
Ijzerdextrancomplex	100 mg	
Ferrioxidesaccharaat (Ferracin, Venofer)	Varieert, meerdere doseringen in een week.	

Alfa-2 delta liganden	Startdosering	Maximale dosering
Gabapentin (Neurontin)	100-300 mg	3600 mg verdeeld over de dag
Pregabalin (Lyrica)	50-150 mg	450 mg/dag

Dopaminerge middelen	Startdosering	Maximale dosering
<i>Dopamine precursors</i>		
• Carbidopa/levodopa (Sinemet)	Halve of hele tablet van 25mg/100 mg innemen een uur voor begin van de symptomen.	50mg/200 mg, niet meer dan 3x per week in verband met zeer hoog risico op augmentatie.
<i>Dopamine receptor agonisten</i>		
Pramipexol (Sifrol)	0,125 mg	0,5 mg
Ropinirol (Requip)	0,25 mg	1-4 mg/dag
Rotigotine (Neupro)	1 pleister 1 mg voor periode van 24 uur	3 mg/24 uur. Meer pleisters tegelijk plakken kan nodig zijn om de vereiste dosis te bereiken.

Opioiden in lage dagelijkse dosering	Startdosering	Maximale dosering
Oxycodon	5-10 mg	30 mg/dag
Oxycodon/naloxon (XR)	5-10 mg	30 mg/dag
Tramadol	50-100 mg	300 mg/dag
Methadon	5-10 mg	20-30 mg/dag
Buprenorfine	Varieert, oraal of pleister	Varieert, oraal of pleister

Kalmerende middelen voor slapeloosheid	Startdosering	Maximale dosering
Temazepam	7,5-15 mg	30 mg/dag
Zopiclon	3,75-7,5 mg	
Zolpidem	5 mg	10 mg (mannen) 5 mg (vrouwen)